

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Bc. Martin Knytl

Název práce:

Rizikové chování v reálném a virtuálním prostředí v kontextu školní docházky

Oponent práce: Mgr. Iva Junová, Ph.D.

Téma práce: Rizikovým chováním u dětí a mládeže se zabývají odborníci mnoha profesí a je i v centru zájmu laické veřejnosti. Rychle se měnící podmínky života přinášejí množství nových forem rizik a také se snižuje věková hranice aktérů rizikového chování, proto je téma práce vysoce aktuální. Zaměření práce kombinuje tradiční formy rizikového chování s relativně novými, které se realizují ve virtuálním prostoru.

Zaměření práce: Práce je teoreticko-praktická, má nadstandardní rozsah 146 stran a je doplněna deseti přílohami. Text práce je členěn do pěti hlavních kapitol. První kapitola se věnuje formám a třídění rizikového chování. V druhé kapitole je řešena komunikace ve virtuálním prostředí. Ve třetí kapitole jsou představena rizika odehrávající se ve virtuálním prostředí. Čtvrtá kapitola pojednává o prevenci rizikového chování v prostředí českých škol. Na teoretické kapitoly navazuje praktické šetření.

Jazyková a stylistická úroveň práce: odpovídá požadavkům.

Použitá literatura: aktuální. Při tvorbě práce bylo použito velmi solidní množství tištěných i elektronických zdrojů, se kterými bylo pracováno v souladu s citační normou.

Formální stránka práce: odpovídá požadavkům. Drobné připomínky: přílohy se nezapočítávají do rozsahu práce; grafy by měly mít popisky dole.

Cíl práce: Pro práci bylo stanoveno cílů více (str. 10), přičemž není zcela zřetelné, který je tím hlavním.

Praktická část: V praktické části práce byl zvolen kvantitativní design. Byl stanoven výzkumný problém a dvanáct hypotéz. Hypotézy jsou rozděleny do dvou podskupin, přičemž v první skupině hypotéz je nezávisle proměnnou pohlaví, ve druhé věk. Není patrné, jaká byla východiska pro stanovení uvedených hypotéz. Pro sběr dat byly použity online dotazníky

vlastní konstrukce autora. Většina položek dotazníku je škálových. Šetření má charakter self-reportu, což je postup založený na subjektivních výpovědích respondentů a proto může mít omezenou validitu. V případě použitého dotazníku se jedná o retrospektivní výpovědi respondentů o jejich rizikovém chování na ZŠ, SŠ a VŠ. Výsledky jsou ověřovány s pomocí statistických metod s podrobnou oporou o metodologickou literaturu. Statistické postupy jsou víceméně použity adekvátně, ale v některých souvislostech forma předčila obsah. Např. u druhé skupiny hypotéz (H7 - H12), kde je nezávisle proměnnou věk respondentů a závisle proměnnou je výskyt různých forem rizikového chování, je i bez testování jasné, že mezi nimi bude statisticky významná závislost (např. respondenti ve věku ZŠ zřejmě nevykazovali střídání sexuálních partnerů atd.). Tím spíše, že věkové kategorie mají široký záběr od 2. stupně ZŠ až po VŠ. Výsledky jsou přehledně prezentovány v tabulkách a grafech a komentovány.

Úroveň práce a její přínos: Diplomová práce v mnoha aspektech vybočuje z tradičního pojetí a zpracování závěrečných prací. Rozsahem značně převyšuje obvyklý počet stran, což je dáno zejména široce formulovaným tématem (teoretická část přesahuje sto stran). Již v samotném názvu a struktuře práce by se dala najít tři dílčí nosná témata (rizikové jevy v reálném prostředí, rizikové jevy ve virtuálním prostředí a prevence ve škole), přičemž by každé z nich vydalo na samostatnou práci. Je třeba ocenit odvalu autora pustit se do zpracování takto náročného tématu. Na druhou stranu se nabízí otázka, zda by pro potřeby diplomové práce nebylo vhodnější zvolit si užší oblast zkoumání, rozkrýt ji v různých souvislostech a analyzovat více do hloubky. V tomto široce rozkročeném pojetí se výsledky šetření staly opravdu jen vstupní sondou do daných oblastí, jak autor sám připouští v úvodu práce. V dílčích postupech tvorby práce autor dobře prokázal potřebné odborné kompetence. Např. se nespokojil jen s kompilací dostupných poznatků, ale je patrná snaha o analytickosyntetický přístup, který lze doložit tvorbou vlastních struktur a tabulek (např. tabulka č. 3 a 6 v teoretické části práce). Je proto škoda, že práce je jako celek předimenzovaná na úkor přehlednosti a přínosnosti (méně by bylo více). I přes uvedené připomínky je patrné, že tvorbě práce bylo věnováno potřebné úsilí, čas i pečlivost a její výsledky jistě budou dále zpracovány a využity.

Diplomová práce splňuje požadavky kladené na odborné kvalifikační práce.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

1. Jaký byl cíl diplomové práce?
2. Jaká byla východiska pro stanovení hypotéz?

3. V názvu práce je zmíněn kontext školní docházky. Podle šetření uvedeného v Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018 je po šikaně, kyberšikaně a násilí významným rizikovým jevem v českých školách záškoláctví. Bylo zahrnuto do dotazníkového šetření? Na základě jakých kritérií byly vybírány položky do dotazníku?
4. Proč je mezi rizikové jevy v dotazníku zařazeno užívání internetu nebo sledování televize, filmů, seriálů?
5. V práci postrádám doporučení pro praxi. Shrnutí výzkumného šetření i závěr celé práce mají rekapitulační charakter. Jak lze využít výsledků práce pro sociálně pedagogickou praxi?

Výsledné hodnocení:

Datum: 5. 5. 2019

.....
Podpis oponenta práce